

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/455/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5614203530
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erik Varga
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2016:5614203530.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v právnej veci navrhovateľa: CD Consulting, s.r.o., so sídlom Praha 3, Nové Město, Politických vězňů 1272/21, IČO: 26 429 705, Česká republika, právne zastúpeného spoločnosťou Fridrich Palko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Grösslingova 4, proti odporcovi: U. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. T., I. XXX/X, o zaplatenie 222 eur s príslušenstvom, v konaní o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č.k. 8C/92/2014-24 zo dňa 03. novembra 2014, takto

rozhodol:

Späťvzatie návrhu na začatie konania v časti o zaplatenie zmenkového úroku vo výške 0,19 % denne zo sumy 222 eur od 15.3.2010 do zaplatenia, vykonané navrhovateľom podaním zo dňa 21.12.2015 n e p r i p ú š ť a.

Rozsudok okresného súdu z r u š u j e a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd v celom rozsahu zamietol návrh, ktorým sa navrhovateľ domáhal, aby súd postupom podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 z 11.07.2007 (v ďalšom texte už len „Nariadenie“) vydal bez pojednávania rozsudok a uložil odporcovi povinnosť zaplatiť žalovanú istinu a príslušenstvo. Návrh odôvodnil tým, že ako indosatár je nadobúdateľom všetkých práv zo zmenky, ktorú odporca vystavil dňa 13.5.2009 na zmenkovú sumu 222 eur, pričom odporca sa zároveň zaviazal aj k úhrade zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne od 15.03.2010. Odporca ako vystaviteľ zmenky doposiaľ nič nezaplatil.

Prvostupňový súd s poukazom na listinné dôkazy (spis Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 3Er/1442/2010, zmenka zo dňa 13.5.2009) a citujúc viaceré ustanovenia Nariadenia, Smernice č. 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (v ďalšom texte už len „Smernica“), zmenkového a šekového zákona (v ďalšom texte už len „zák. č. 191/1950 Sb.“), ako i ustanovenia Občianskeho zákonníka a zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch dospel k záveru, že návrh navrhovateľa je nedôvodný.

Východiskovo zdôraznil, že predmetom konania nemôže byť plnenie zo zmenky, preto sa súd jej platnosťou či neplatnosťou nezaoberal. Ak by totiž predmetom konania bolo plnenie zo zmenky, na konanie by bol príslušný Okresný súd Žilina v zmysle § 10 ods. 1, 2 písm. e/ zák. č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky. Krajský súd v Žiline však vo viacerých rozhodnutiach v skutkovo a právne obdobných veciach (napr. vo veci sp. zn. 13NCb/21/2012) uviedol, že na konanie je podľa čl. 4 Nariadenia príslušný Okresný súd Liptovský Mikuláš ako všeobecný súd odporcu, nakoľko ide o cezhraničný spor s nízkou hodnotou. Z opísaných dôvodov súd I. stupňa vec posudzoval len z hľadiska platnosti zabezpečenia záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere zmenkou a na vec aplikoval spotrebiteľské právo.

Nadväzne okresný súd konštatoval, že navrhovateľ napriek výzve (súdu) v zmysle čl. 4 bod 4 Nariadenia návrh nedoplnil a neopravil, pričom o procesnom dôsledku nedoplnenia bol riadne poučený. Z pripojeného spisu sp. zn. 3Er/1442/2010 mal prvostupňový súd preukázané, že zmenka priložená

k návrhu na začatie konania bola vystavená na zabezpečenie spotrebiteľského úveru poskytnutého spoločnosťou Pohotovosť, s.r.o. so sídlom v Bratislave, IČO: 35 807 598 (veriteľom) odporcovi (dlžníkovi). Výška úveru bola podľa úverovej zmluvy dohodnutá na 200 eur, výška poplatku na 196 eur, odporca ako dlžník mal teda celkovo vrátiť vyššie označenému veriteľovi sumu 396 eur. Právna úprava platná v čase vystavenia zmenky (§ 4 ods. 6 zák. č. 258/2001 Z. z.) však zakazovala splnenie dlhu od spotrebiteľa zmenkou alebo šekom v súvislosti s poskytovaním úveru. Veriteľ mohol prijať od dlžníka zmenku alebo šek na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru, len ak ide o zabezpečovaciu zmenku a zmenková suma v čase vyplnenia je maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva, maximálne 30 % istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru, čo v súdenom prípade predstavuje 60 eur (30 % istiny z 200 eur poskytnutého úveru). Navrhovateľ si však uplatňuje právo na zaplatenie istiny 222 eur a jej príslušenstva, čo znamená pre veriteľa zákaz zmenku prijať a povinnosť kedykoľvek ju na požiadanie vydať dlžníkovi. Táto povinnosť platí aj v prípade zmeny majiteľa zmenky alebo postúpenia práv zo zmenky. Súd I. stupňa dodal, že pri zmenke ako cennom papieri treba striktne rozlišovať neplatnosť zmenky pre nesplnenie podmienok podľa zmenkového a šekového zákona č. 191/1950 Sb. od neplatnosti dojednaní o vystavení a vyplnení zmenky za účelom zabezpečenia pohľadávky veriteľa zo spotrebiteľských právnych vzťahov. O trovách konania rozhodol prvostupňový súd s poukazom na § 142 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p. tak, že procesne úspešnému odporcovi ich náhradu nepriznal, nakoľko si toto procesné právo neuplatnil.

Proti rozsudku podal odvolanie navrhovateľ a domáhal sa zmeny napadnutého rozhodnutia v podobe vyhovenia návrhu v celom rozsahu. Nestotožnil sa so záverom o existencii prekážky res iudicata. Záver o nulite rozhodcovského rozsudku sa totiž neobmedzuje len na exekučné konanie. Okresnému súdu zároveň vytýkal, že o práve na úhradu zmenkovej sumy a jej príslušenstva mohol a mal rozhodnúť len z predloženej zmenky. Z uskutočnených prednesov sporových strán počas písomnej fázy konania (koncentračná zásada) totiž nevyplývala potreba vykonať ďalšie nenavrnuté dôkazy. Napriek tomu prvostupňový súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s exekučným spisom a ďalšími listinnými dôkazmi, ktoré žiaden z účastníkov nenavrhol.

Navyše, podľa odvolateľa mohol odporca na základe čl. 5 ods. 3, 6 Nariadenia vzniesť námietky voči zmenke, ak tak neurobil, musia byť akékoľvek iné námietky odmietnuté. V danej spojitosti zdôraznil znenie ust. § 17 zák. č. 191/1950 Sb. vyjadrujúce zásadu abstraktnosti zmenkových záväzkov, ktoré hoci vznikli z konkrétnych zmluvných záväzkov, sú záväzkami samostatnými. Preto bol súd oprávnený skúmať len to, či zmenka obsahuje všetky náležitosti, nie však aj podmienky jej vystavenia, resp. jej neprípustnosť. Inými slovami, posudzovanie základného vzťahu prichádza do úvahy len vtedy, ak by odporca ako spotrebiteľ vzniesol voči majiteľovi zmenky námietky, že k indosácii došlo na jeho škodu alebo ak by podal relevantné kauzálne námietky týkajúce sa úverovej zmluvy, príp. zmenky.

Odporca v písomnom vyjadrení označil predložené odvolanie za „neopodstatnené vo všetkých bodoch“. Vec považuje za skončenú a voči navrhovateľovi nemá žiadne podlžnosti.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods.1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie podal účastník (§ 201 prvá veta O.s.p.) v zákonom stanovenej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.), preskúmal vec v rozsahu danom v ustanovení § 212 ods. 1,2 písm. b/ O.s.p. a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) rozsudok zrušil podľa § 221 ods. 1 písm. f/, ods. 2 O.s.p. a vrátil súdu I. stupňa na ďalšie konanie.

Po vyhlásení rozsudku okresného súdu navrhovateľ podaním zo dňa 21.12.2015 zobral svoj návrh späť v časti o zaplatenie zmenkového úroku vo výške 0,19 % denne zo sumy 222 eur od 15.3.2010 do zaplatenia a žiadal konanie v tejto časti zastaviť.

V rámci vyjadrenia k predmetnému späťvzatiu návrhu na začatie konania odporca výslovne uviedol, že nesúhlasí s dotknutým dispozitívnym úkonom navrhovateľa.

Podľa § 208 O.s.p. ak je návrh na začatie konania vzatý späť, keď už rozhodol súd prvého stupňa, ale jeho rozhodnutie nie je dosiaľ právoplatné, odvolací súd rozhodne o pripustení späťvzatia. Súd späťvzatie nepripustí, ak druhý účastník s tým nesúhlasí. Ak späťvzatie pripustí, odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvého stupňa a konanie zastaví.

Z druhej vety citovaného zákonného ustanovenia jednoznačne vyplýva, že nevyhnutnou podmienkou pripustenia späťvzatia návrhu po rozhodnutí prvostupňového súdu je súhlas odporcu s takýmto úkonom protistrany. Zároveň dotknutá právna norma nestanovuje žiadne podmienky, ktoré by akýmkoľvek spôsobom odporcu obmedzovali alebo limitovali vo vyslovení jeho súhlasu, či nesúhlasu (na rozdiel od ustanovenia § 96 ods. 2 O.s.p., ktoré pre uvedené vyžaduje vážne dôvody).

S poukazom na popísanú procesnú situáciu (zo strany navrhovateľa došlo k späťvzatiu návrhu po rozhodnutí súdu I. stupňa, s ktorým úkonom navrhovateľa odporca nesúhlasil) a rozoberané zákonné ustanovenie odvolací súd rozhodol tak, že čiastočné späťvzatie návrhu na začatie konania vykonané navrhovateľom podaním zo dňa 21.12.2015 nepripúšťa

Ustanovenie §-u 115a O.s.p. umožňujúce súdu rozhodnúť v drobných sporoch (§ 200ea O.s.p.) bez nariadenia pojednávania bolo do procesného predpisu zaradené s cieľom zrýchliť a zefektívniť konanie rozhodovaním bez nariadenia pojednávania za splnenia zákonom stanovených podmienok. Základom pre rozhodnutie súdu v takomto prípade sú nespochybnené listinné dôkazy predložené účastníkmi konania, ohľadne ktorých sa nevykonáva dokazovanie v zmysle § 120 a nasl. O.s.p. a súd sa s predloženými listinami len oboznámi. Nadväzne platí, že skutkový stav môže súd ustáliť len z takto predložených listinných dôkazov a je vylúčené, aby rozhodnutie bolo založené na listine, ktorú účastníci nepredložili.

Z napadnutého rozsudku však vyplýva, že okresný súd „vykonal dokazovanie“ oboznámením sa s exekučným spisom tamojšieho súdu sp. zn. 3Er/1442/2010. Zo zistení vyplývajúcich (práve) z exekučného spisu vychádzal aj pri prijatí konečného rozhodnutia vo veci samej. Pokiaľ však súd prvého stupňa nenariadil pojednávanie, nemohol vykonať dokazovanie podľa zásad stanovených v ustanoveniach § 120 a nasl. O.s.p. a následne pri svojom rozhodnutí nemohol ani vychádzať z obsahu exekučného spisu, ktorý nebol súčasťou listín predložených navrhovateľom a zároveň nebol ani obsahom podaní odporcu, ktorý sa vo veci nevyjadril a nijako nespochybnil skutkové tvrdenia navrhovateľa. Skutkové zistenia, z ktorých okresný súd vychádzal pri rozhodnutí vo veci, boli teda ustálené v rozpore s príslušnou procesnou úpravou.

Odvolacia námietka, v zmysle ktorej okresný súd zaťažil konanie vadou, ktorá mala za následok odňatie možnosti (účastníkom) konať pred súdom, je preto dôvodná. Vzhľadom na dotknutý (zásadný) záver sa odvolací súd konkrétnejšie nezoberal ďalšími odvolacími námietkami.

Žiada sa však súčasne dodať, že v prípade ak okresný súd považoval predostretý návrh navrhovateľa za neúplný (ako to výslovne uviedol na str. 5 rozsudku), nebol dôvod na jeho meritórne prejedanie, ale na postup podľa čl. 4 bod 4 Nariadenia. Pokiaľ však prvostupňový súd svoj názor v tomto smere zmenil (t.j. považoval návrh navrhovateľa na uplatnenie pohľadávky za úplný) - odhliadnuc od skutočnosti, že svoju úvahu nevysvetlil, v dôsledku čoho neodstránil neistotu navrhovateľa ohľadne otázky, či jeho návrh na uplatnenie pohľadávky je úplný alebo nie - nevyhnutným predpokladom jeho následného (meritórneho) rozhodnutia mal byť postup v zmysle čl. 5 bod 2 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, t.j. vyplniť časť I. vzorového tlačiva C na odpoveď a takto vyplnené tlačivo na odpoveď s kópiou tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky a podpornými dokumentmi doručiť odporcovi spôsobom uvedeným v čl. 13 Nariadenia. Odporcovi následne plynie lehota 30 dní na odpoveď a na prípadné zaslanie podporných dokumentov (čl. 5 bod 3 Nariadenia). Až následne môže súd v lehotách stanovených v čl. 7 bod 1 Nariadenia buď vydať rozsudok alebo a) vyžiadať si od strán ďalšie podrobnosti týkajúce sa pohľadávky, b) vykonať dôkazy v súlade s čl. 9, c) predvolať strany na pojednávanie. V prípade, že dotknutá strana nedoručí súdu odpoveď podľa čl. 5 bod 3 alebo 6, súd vydá rozsudok o pohľadávke alebo protipohľadávke (čl. 7 bod 3 Nariadenia).

Okresný súd v prejednávanej veci v zmysle predmetných ustanovení Nariadenia nepostupoval ani nevysvetlil, z akých dôvodov nepovažoval za nutné dodržať procesný postup podľa čl. 5 bod 2 a nasl. Nariadenia.

Odvolací súd s poukazom na vyššie uvedené zistenia rozsudok okresného súdu v celom rozsahu zrušil a vec mu vrátil na ďalší postup, v rámci ktorého súd I. stupňa po zohľadnení prezentovaných právnych úvah opätovne posúdi uplatnený nárok. Zároveň rozhodne o ne/prípustnosti vstupu vedľajšieho účastníka na strane odporcu do konania (nesúhlas na č.l. 32 spisu) a o trovách aj (tohto) odvolacieho konania.

Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 .

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie n i e j e prípustné.